

løbne 6 Aar paa slige afgørende Spørgsmaal har forandret min Mening.

Hvad Spørgsmaalet i § 1 og § 2 om Administrationens Ret angaar, tror jeg, at det ærede Medlem for Odense ligesom har forset sig noget derpaa. Det er foreslaaet, at naar der opstaar Tvivl, naar Fabriktilsynet siger: Dette er en Virksomhed, der i Henhold til § 1 — og denne § 1 giver dog meget nøjagtige og utvetydige Bestemmelser, lige til Antallet, lige til Ordet „større“, som er det eneste, der kan give Anledning til Tvivl, ellers er Paragraffen saa specificeret, som nogen Lovgivning kan være — falder ind under Tilsyn, og vedkommende Arbejdsgiver paastaar: Jeg mener ikke, at min Virksomhed tæller et „større“ Antal Arbejdere, og den bør derfor ikke komme ind under Loven, saa skal Indenrigsministeriet kunne sige: Arbejdsinspektionen har Uret, og Manden har Ret, eller omvendt. Det er egentlig det eneste, som efter min Mening kan ske i Henhold til den administrative Afgørelse, og det er ikke en nær saa udstrakt Myndighed som den, Indenrigsministeriet for nærværende Tid har i Henhold til den bestaaende Lovgivning, som kun nævner „Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder.“ Dette vil jeg bede det ærede Medlem om at undersøge, men jeg skal, som sagt, være meget tilfreds, hvis man kan formulere Paragraffen saaledes, at ogsaa den sidste Tvivl kan blive undgaaet, hvis Løsningen da ikke derved bliver utilfredsstillende. Jeg betvivler imidlertid meget, at det skulde kunne lykkes, da det aldrig er lykkedes noget andet Sted. Hvad det 2det Stykke af § 1 angaar, gør det mig ondt, at det ærede Medlem mente, at vi maaske skulde stryge det. Det er meget muligt, at man ender med at slippe det, men det vilde dog være beklageligt, da det er — jeg vil sige det ganske beskedent — det mest, næsten det eneste originale i dette Forslag. Alt det øvrige er Frugten af et betydeligt Studium, et Flidsarbejde, men der er intet nyt deri, det er kun Udtryk for Bestræbelser for paa dette Omraade ikke at staa tilbage for andre fremskredne Lande. Lader man altsaa § 1, 2det Stykke gaa ud, gaar derhos ikke blot det ny bort af Loven, men ganske sikkert ogsaa den Uvidelsemulighed, som Loven indeholder, og som netop er indført paa Grund af det enstemmige Ønske, dette Ting i sin Dagsorden i Fjor udtalte i saa Henseende. Men hvis det faar Lov til at blive staaende, vil jeg gøre opmærksom paa, hvad det ærede Medlem for Odense særlig godt ved, at en

kgl. Anordning ikke er noget, man uden videre tilvejebringer. Det ærede Medlem talte om Administrationsbeslutninger, som om det var det samme som en kgl. Anordning, men der er netop foreslaaet „ved kgl. Anordning“, fordi det ikke skulde være saaledes, at man administrativt og mindre vel motiveret skal kunne inddrage merkantile Virksomhedsgrene. Man har netop ikke villet give Ret dertil ved Ministeriets Resolution, og man har brugt det Udtryk „bestemte Arter af Næringsvirksomhed“, fordi man ikke vilde aabne Adgang til, at inddrage en bestemt individuel Erhvervsvirksomhed, men at det dermed skulde være en bestemt Slags af Virksomheder. Der var i det ærede Medlems Udtalelser om Kvinderne efter min Mening en ikke ringe Forskel nu mod første Gang, han havde Ordet. Han er aabenbart bleven stemt noget mindre uvillig mod Forslaget. Det ærede Medlem begyndte med at sige: Gud maa vide, hvorfor en Kvinde ikke skulde have Lov til at arbejde mere end 12 Timer i Døgnet? — det var det, jeg citerede — men nu sagde det ærede Medlem, at det ganske vist vilde være det bedste, om hun ikke arbejdede mere end de 10 Timer effektivt. Der er altsaa hos det ærede Medlem en Perfektibilitet i faa Timer til Stede, som jeg paaskønner i meget høj Grad; jeg haaber derefter, at vi i Løbet af en 14 Dages Tid skulde kunne naa til, at det er ganske nødvendigt, at en Kvinde ikke arbejder mere end 12 Timer. Jeg tror i Virkeligheden, at det ærede Medlem deler den Mening, at en Kvinde kan ikke arbejde mere, og saa gør det ikke noget, at man forhindrer Forsøg paa at faa hende til at arbejde mere.

Det er en noget sen Nattetime — Nat-arbejde — men til det ærede Medlem for Saksøbing (Rørdam) maa jeg dog sige et Par Ord, thi jeg har paa ingen som helst Maade udtalt, at „endog“ det ærede Medlem maatte kunne forstaa en og anden Ting. Jeg er sikker paa, at det har jeg ikke sagt, jeg har overhovedet ikke villet udtale mig paa nogen som helst Maade personlig imod det ærede Medlem. Kun følte jeg mig lidt stødt over, at det ærede Medlem udtalte lidt rask, at der stod nok i Anmærkningerne, at i andre Lande var det saadan og saadan, men han vidste ikke, om det virkelig forholdt sig saaledes. Naar man i 10 Aar har studeret en Sag og i 2—3 Maaneder har pløjet Europas Lovgninger igennem og samvittighedsfuldt fæstnet sine Resultater paa Papiret, er det mindre morsomt, finder jeg, naar det ærede